

Vzgoja in izobrazba delovnih ljudi

poglaviti cilj dejavnosti prosvetnih društev

(Nadaljevanje s 1. str.)

KULTURA NE MORE PREHTEVATI STVARNOSTI

Danes imamo še vedno opravka s celo vrsto kulturnih pojmov, ki so s svojimi nazori ustrezali starim družbenim odnosom, pa tudi z nazorji, da tista borbenega kulturnega dejavnosti, ki je obravnavala nasprotna med izkorisčenimi in izkorisčevalci, danes bojda nima več odgovarjajoče motivike, kar pa seveda ne drži. Danes imamo dovolj nove snovi, dovolj pobude v našem prehodnem obdobju, dovolj možnosti za naše kulturne dejavnice, tudi danes lahko najdemo ta nasprotja in konflikte v borbi proti ostankom stare miliselnosti, s katero se naš razvoj spoprijemlja na vseh področjih. Dnevnemu se moramo — med drugim — spoprijemati tudi s tistimi škodljivimi lastnimi pojmovanji, ki so prav postopek starih nazorov in k jih še nismo spravili iz sebe.

Lokalizem je n. pr. v naši dnevnici gospodarski problematični neverjetno razširjen. Očitna so nasprotja med komunami in osnovnimi delovnimi kolektivi, kjer bi eni in drugi hoteli zadržali zase čim več sredstev. Imamo pojavje, da se tjudje, ki se kot člani organov upravljanja potegujejo za čim večje investicije in večanje dobitkov, hkrati kot potrošniki čudijo nad draginjo in pri tem niti ne posmisijo, da so tem tudi sami prispevali z zahtevami po prevelikih investicijah in dviganjem cen lastnih proizvodov.

Ne gre zdaj za to, da se bomo lotili ocene, katera temo je dobra in katera slaba. Osnovno je, da smo sposobni dojeti stvar socializma v celoti in da se s tega stališča borimo proti vplivom, ki bi hoteli ovirati naš razvoj. Pri našem kulturnem udejstvovanju pa se ne moremo nacionilno omejevati. Kot dedičino imamo velike kulturne vrednosti, ki jih moramo nuditi čim večjemu številu ljudi.

PREDOCIMO MLADIM RODOVOM VELIČINO NASEGA OSVOBODILNEGA BOJA IN REVOLUCIE!

Prav zato bo tudi potrebno našim mlajšim rodovom v vse večji meri kot dosteje predčuti veličino našega osvobodilnega

VEČ NOVE DELOVNE INTELIGENCE IZ DELAVSKEGA RAZREA

Mi vsmo vsem, je nadaljeval tovarš Marinko na kongresu, da je bilo zelo težko izvesti našo politično revoluciono, da je bilo zelo težko ustvariti ekonomske pozicije socializma. Vendar pa je vse to neprimereno laže, kot doseči kulturno preobrazbo. Razvoj naše kulturne ustvarjalnosti more iti vzporedno z razvojem naše družbe in z rastjo naše splošne socialistične zavest.

S tem pa se postavlja vprašanje, kako bomo razvijali nove

boja in socialistične revolucije. Imamo pa danes tu in tam celo občutek, kot da se nekateri posamezniki izogibajo ali celo sramujejo kulturni stvaritev, ki so jih ustvarili med našim osvobodilnim bojem. Mislim pa, da so prav kulturne stvaritev iz našega osvobodilnega boja in tem boju naša začela pomembna kulturna vrednota. Delavski razred v vsi naši ljudje morajo znati ceniti preteklost in našo našpredno kulturno dediščino.

Nesporna je ugotovitev, da se iz delavskega razreda premalo in prepočasi recrutiira naša nova delovna inteligenco. To mora biti skrb naš vseh, zlasti pa predstavnikih organov našega oblastevanja in družbenega upravljanja. Mi moramo skrbeti in pomagati nadarjenim mladim ljudjem delavškega porekla do višje šolske izobrazbe. Ta ugotovitev pa na ne smem zavesti do omolovaževanja naše inteligence nedelavskega porekla.

Naše zavest je, da se poštevajo, da se pojavi v delavskem razredu.

**NENEHNA BORBA
ZA ETIČNO VZGOJO
NASEGA CLOVEKA**

Preči očim moramo imeti, da je dolžnost vseh komunistov, naše Socialistične zvezze, sindikatov, mladiščnih športnih in vseh drugih družbenih organizacij, prav tako kot kulturno-prosvetnih družev nenehna izobrza in zavest naših delovnih ljudi in na praktičnih primerih ne-

nehen spopad s številnimi starimi škodljivimi pojmi in nazori, ki se pojavljajo v družbenem življenju, ki često izhajajo iz nas samih. To je nenehna borba za etično vzgojo našega človeka, za razvijanje čuta poštenosti, solidarnosti in pravilnega odnosa do naših skupnih interesov.

Ne gre samo za to, da se poštevajo naša investicijska politika, ki je ustvarila nesorazmerja med razpoložljivimi potrošnimi skladki in kupno močjo, temveč gre v veliki meri za to, kakšen odnos bodo naši delovni ljudje v proizvodnji, v prometu z blagom, pri odgovornih družbenih funkcijah, kakor v vsakdanjem družbenem življenju imeli do interesov naše socialistične skupnosti.

Vse naše prosvetne organizacije pa naj bi tudi prizadevale oblikovati čim več kadrov,

ki jih danes potrebuje naše demokratično delavsko in družbeno samoupravljanje. Nalogu naših mora bili tudi danes, da bi v naših družtvih zraslo čim več sposobnih graditeljev socializma in ustvarjalcev socialističnih družbenih odnosov.

Preči očim moramo imeti, da je dolžnost vseh komunistov, naše Socialistične zvezze, sindikatov, mladiščnih športnih in vseh drugih družbenih organizacij, prav tako kot kulturno-prosvetnih družev nenehna izobrza in zavest naših delovnih ljudi in na praktičnih primerih ne-

Šolski odbor na učiteljišču je začel z delom

V oktobru letosnjega leta se je prvič sestal šolski odbor novomeškega učiteljišča, ki ga tvorijo predstavniki družbenih organizacij, staršev, učiteljskega zbora in dijake šoladine. Na prvi seji je odobril predlog proračuna za novo leto in se konstituiral takole: predsednik odbora Julij Smid, tajnik ravateljica Sole Ema Muser.

Za prva seja je pokazala, da bo imel novi odbor veliko odgovornega dela, če bo hotel sprovesti v življenje vse, kar si je naložil. Hkrati pa se je pokazalo, da je bil tak šolski odbor že davnno potreben.

Iz poročila tov. ravateljice je razvidno, da se novomeško učiteljišče bori z velikimi težavami: ker je bilo ustanovljeno šele po osvoboditvi, mu manjka veliko učil, ne razpolaga z zadostnim številom profesorjev, predvsem pa nima dovolj prostorov. V eni sami sobi se stiskajo zgodovinska, zemljepisna, fizikalna in prirodopisna zbirka. Prav ta soba mora hkrati služiti za delo pri fizikalnih in naravoslovnih vajah. Učiteljišče nimajo povezne sobe, omare dijake, knjižnice se stiskajo v učilnic, da o prepotrebljeni delavnici za pouk ročnega dela sploh ne govorimo. V zimskem času pa postaja vse bolj pereče tudi vprašanje sobe, v kateri bi dijaki — vključki koristno izrabili čas, ko čakajo viak. Take so priljubljene razmernje sole, ki jih daje tri skupine absolventov — vsega skupaj okoli 120 mladih učiteljev in učiteljic.

Ker manjka nekaterih učnih moči, se letos sploh ne poučujejo naslednjih predmetov: etika, filozofija in srbohrvaščina. Sicer daje univerza vsako leto absolvente tudi za te predmete, toda mladi rod odhaja rajši v druge službe, ker je zaslužek tam pač znatno boljši.

Iz debate, ki se je razvila po poročilu tov. ravateljice, je bilo jasno videti, da bo pač treba najti tudi za profesorje neki stimulans, kajti honorarne ure ne znižujejo samo kvalitete dela, ampak kvarijo zdravje že obstoječemu učnemu kadru. Vsekakor je težko razumeti, da ima absolvent nižje gimnazije, če stopi v »produkcijski«

časni leti večji zasluk, kakor

zavajajo plača njegovega nekdanjega profesorja.

Posebno zanimive stvari pa je debata odkrila v zvezi s prostoročjem v šolski stavbi: poslopje je bilo zgrajeno pred vojno za ljudsko in meščansko šolo, danes pa se v njem nahajajo poslopje stare gimnazije in biljajo koncu, so prostore razdelili, za druzino, ki je v osnovni šoli, pa prostorov ni! Prav tako je šolski odbor mnenje, da se te stvari objavijo v časopisu.

Solski odbor je nadalje obnavljal gmotne razmere dijakov. Med takimi, ki stanujejo pri zasebnikih, ker nimajo dovolj sredstev za internat, je tu nekaj takih, ki imajo hrano le enkrat na dan. Solski odbor bo pokrenil vse potrebno, da tem mladim ljudem priskrbí potrošnico, težave pa so v tem, ker ni denarnih sredstev, kajti že sedaj plačuje okraj za štipendije ogromno vsto — 14 milijonov dinarjev letno.

Vse te stvari nazorno kažejo, da je šoli potrebna pomoč družbenih organizacij. Upajmo, da bo prav to najuspešnejše izposodil šolski odbor, ki je organ družbe za upravljanje prosvetnih in ustanov.

Levstikovci darovali topliškim šolam knjižnico

Ob proslavni Levstikovki brigade, ki je bila 22. in 23. okt. v Dolenskih Toplicah, je pripravljeno odbor za proslavilo brigade prišel v perek 21. t. m. v Toplice in prideljal s seboj okoli 600 knjig, ki so jih Levstikovci namestili kot dar šolskih mladih Dolenskih Toplic in okolice. Izročitev je bila spremljena in intenzivno in priravnost v topliških razmernje pa je bila vsega.

Dolenski učenci so zavajajoči vse priznanje, ki je bilo zavajajoči vse priznanje.

ČESEN — zdravilo

Cesen so že starci Egipčani celo kot izvrstno zdravilo in v starih knjigah o zdravilnih rožah je imenovan na prvem mestu. Še

kasnejši je v lekarinstvu in medicini pridel v pozab, kot mnoga druga zdravila iz razselja, toda med ljudmi je užival in še vedno uživa dober sloves zaradi svojih zdravilnih lastnosti, ki jih je potrdila tudi sodobna zdravniška veda. Cesen znaži kvani pristisk in z njim povezane pojave, kot so onedlevica, potencje itd.

Ta učinek cesna prispevajo veliki kolčini joda, ki ga vsebuje. Cesen tudi draži žlezne prebavil in če ga uživamo deli časa, očisti telo škodljivih tvarin, razbremeni srce in pospeši krvni obrok.

Cesen tudi pred občim zdravila, krepi kosti in čisti črevse raznih škodljivcev. Nemara vsebuje tudi vsebine, ki preprečuje razvoj raka, kajti ta bolezen je pri narodih, ki uživajo veliko cesna zdrobla.

(Po »Prirodi«)

V Italiji je 1333 tovar testenin

Kaže, da so testenine vedno bolj nacionalna jed v Italiji. Po vojni so proizvodnja testenin zelo povečali: od 9,600,000 stotov v letu 1938 na 13 milijonov stotov lani. Navzlin temu skoraj vse testenine porabijo doma.

Obstoj testenine je v Italiji vse bolj napovedan.

Dobrično Kelemina se je namreč čisto nedolžno lotil njene malice, ker je misil, da je tista aktovka njegova,

če stopi v »produkcijski«

časni leti, ki ga vsebuje. Cesen tudi draži žlezne prebavil in če ga uživamo deli časa, očisti telo škodljivih tvarin, razbremeni srce in pospeši krvni obrok.

Cesen tudi pred občim zdravila, krepi kosti in čisti črevse raznih škodljivcev. Nemara vsebuje tudi vsebine, ki preprečuje razvoj raka, kajti ta bolezen je pri narodih, ki uživajo veliko cesna zdrobla.

(Po »Prirodi«)

MAMINE TEZAVE

»Groza, kako se otroci zavajajo, ko se igrajo na ulici.«

»Prav res — jaz sem moralca včeraj umiti osem fantičev, da sem našla svojega.«

HVALEZNOST

»Ste ve rešili iz reke mojega sina?«

»Da; prav v zadnjem hi-pu...«

»Kje ima pa kape, a? Ste jo kar po vodi pustili?«

SPREMEMBA ZRAKA

»Za božjo voljo, Benedikt, pa kaj si tako bleđ?«

»Veš, sest mesec v nitsem bival na svečem zraku...«

»Res? Kaj ti je manjkalo?«

»Deset tisoč iz blagajne podjetja.«

UBOGI ZAKONEC

»Tristo kosmatih, ločil se bomo od žene, tako ne more naprej. Pomislite — vsak včer gre iz kavarne v kavarno, celo v krême zahaja.«

»Kaj, toliko pije?«

»Pije ne, ampak mene išče.«

SNAŽEN SINKO

»Mama danes se menda ne boje. Jezila, da sem prišel umazan domov.«

»Mama danes se menda ne boje. Jezila, da sem prišel umazan domov.«

»Mama danes se menda ne boje. Jezila, da sem prišel umazan domov.«

»Mama danes se menda ne boje. Jezila, da sem prišel umazan domov.«

»Mama danes se menda ne boje. Jezila, da sem prišel umazan domov.«

»Mama danes se menda ne boje. Jezila, da sem prišel umazan domov.«

»Mama danes se menda ne boje. Jezila, da sem prišel umazan domov.«

»Mama danes se menda ne boje. Jezila, da sem prišel umazan domov.«

»Mama danes se menda ne boje. Jezila, da sem prišel umazan domov.«

»Mama danes se menda ne boje. Jezila, da sem prišel umazan domov.«

»Mama danes se menda ne boje. Jezila, da sem prišel umazan domov.«

»Mama danes se menda ne boje. Jezila, da sem prišel umazan domov.«

»Mama danes se menda ne boje. Jezila, da sem prišel umazan domov.«

»Mama danes se menda ne boje. Jezila, da sem prišel umazan domov.«

»Mama danes se menda ne boje. Jezila, da sem prišel umazan domov.«

»Mama danes se menda ne boje. Jezila, da sem prišel umazan domov.«

»Mama danes se menda ne boje. Jezila, da sem prišel umazan domov.«

»Mama danes se menda ne boje. Jezila, da sem prišel umazan domov.«

»Mama danes se menda ne boje. Jezila, da sem prišel umazan domov.«